



บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความร่วมมือของประชาชนในด้านการป้องกัน อาชญากรรมของชุมชนนั้น ได้ศึกษาวิจัยเอกสาร (documentary research) และศึกษาภาคสนาม (field research)

การศึกษาวิจัยเอกสาร (documentary research) โดยศึกษาจากหนังสือเอกสาร จากกรมตำรวจ บทความ คำบรรยาย วิทยานิพนธ์ งานวิจัย ระบบและคำสั่งของทางราชการ เพื่อนำมาอ้างอิงประกอบการศึกษา

การศึกษาภาคสนาม (field research) การศึกษาคั้งนี้ได้ใช้ประชากรในพื้นที่สถานี ตำรวจนครบาลปทุมวัน จำนวน 248 คน โดยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือ ในการวิจัย

วิธีการวิจัยเชิงปริมาณที่ใช้คือ ใคส์แควร์ และวิธีการสถิติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

พื้นที่การปกครองของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน

เขตพื้นที่รับผิดชอบ

สน. ปทุมวัน มีพื้นที่รับผิดชอบ 4.88 ตารางกิโลเมตร (เอกสารข้อมูลคืออาญา บช.น. ส.ค. 2529) อยู่ในพื้นที่ 3 แขวง คือ แขวงรองเมือง แขวงวังใหม่ และแขวงปทุมวัน

มีสถานที่ราชการ 11 แห่ง สถานศึกษา 18 แห่ง วัด 6 วัด โบสถ์คริสต์ศาสนา 1 แห่ง
ธนาคาร 28 แห่ง โรงแรมชั้นหนึ่ง 4 แห่ง

กำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ สน. ปทุมวัน

นายตำรวจสัญญาบัตร จำนวน 42 นาย

ชั้นประทวน จำนวน 202 นาย

รวม 244 นาย

ประชากร

จำนวนประชากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ตามสำมะโนประชากร 181,179 คน (ตามรายงานของสำนักงานเขตปทุมวัน ประจำเดือนมิถุนายน 253)

ลักษณะประชากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย ซึ่งส่วนมากเป็นคนเชื้อสายจีน โดยใช้อาคารที่พักอาศัยของตนเป็นสถานที่ประกอบการค้า โดยมีคนงานลูกจ้างเข้ามาอาศัยอยู่ด้วย และยังมีประชากรอีกส่วนหนึ่งที่เดินทางเข้ามาประกอบอาชีพ ธุรกิจโดยเฉพาะเวลากลางวันตามแหล่งชุมนุมชน ย่านการค้า เช่น ศูนย์การค้าสยามสแควร์ ศูนย์การค้ามาบุญครอง บริเวณเจริญผล สามย่าน ย่านตลาดสวนหลวง ห้วยลำโพง รong เมือง บรรทัดทอง และมีประชาชนอีกส่วนหนึ่งที่เดินทางผ่านเพื่อ เข้า-ออก สถานีรถไฟกรุงเทพ (ห้วยลำโพง) ซึ่งประชากรในส่วนนี้ไม่ได้แจ้งย้ายทะเบียนบ้านเข้ามาด้วย ซึ่งมีประมาณ 20,000-30,000 คน จึงทำให้จำนวนประชากรที่แท้จริงคลาดเคลื่อนไปบ้าง

เขตติดต่อสถานีตำรวจปทุมวัน

ทิศเหนือ จากสะพานเฉลิมโลก (ประตูน้ำ) ตลอดแนวชายฝั่งคลองแสนแสบ ถึงตลาดโบ๊เบ๊ ที่คลองแสนแสบตัดกับคลองผดุงกรุงเกษม จุดเขต สน.พญาไท

ทิศใต้ จากสี่แยกศาลาแดง ตลอดแนวถนนพระรามที่ 4 จนถึงสี่แยกหน้าสถานีรถไฟกรุงเทพ รวมพื้นที่ในถนนพระรามที่ 4 จุดเขต สน.บางรัก

ทิศตะวันออก จากทางเท้าศูนย์การค้าราชประสงค์ เชิงสะพานเฉลิมโลก ตลอดแนวถนนราชดำริ จนถึงสี่แยกศาลาแดง จุดเขต สน.ลุมพินี (พื้นที่ในถนนราชดำริ เป็นของ สน.ลุมพินี)

ทิศตะวันตก จากตลาดโบ๊เบ๊ ริมชายฝั่งคลองผดุงกรุงเกษมตลอดแนว ถึงสี่แยกหน้าสถานีรถไฟกรุงเทพ จุดเขต สน.พลับพลาไชยเขต 1 (พื้นที่ในคลองผดุงกรุงเกษมเป็นของ สน.พลับพลาไชยเขต 1)

การแบ่งเขตพื้นที่ในความรับผิดชอบ แบ่งออกเป็น 6 เขต

เขตที่ 1 บริเวณวัดบรมนิวาส สศเส รongเมืองบางส่วน

เขตที่ 2 บริเวณรongเมืองบางส่วน ถนนจรัสเมือง ข้างสถานีรถไฟกรุงเทพฯ
ถนนพระรามที่ 4

เขตที่ 3 บริเวณสวนหลวง เจริญผล สนามกีฬาแห่งชาติ ซอยเกษมสันต์ 1,2,3

เขตที่ 4 บริเวณสามย่าน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท

เขตที่ 5 บริเวณสยามสแควร์ ศูนย์การค้าสยาม

เขตที่ 6 บริเวณศูนย์การค้าเว็ลด์เทรดเซ็นเตอร์ วัดปทุมวนาราม ร.พ.ตำรวจ
ร.พ. จุฬาลงกรณ์ ถนนอังรีดูนังต์

กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนที่อยู่ในเขตความรับผิดชอบของสถาน
ตำรวจปทุมวัน มีจำนวน 5 ชุมชน ดังนี้คือ

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำกรวิจัย

ลำดับ	กลุ่มประชากร	จำนวน
1.	กลุ่มบ้านครัว	76
2.	กลุ่มสลักหิน	31
3.	กลุ่มวัดบรมนิวาส	58
4.	กลุ่มตลาดชุมชน	32
5.	กลุ่มหลังวัดปทุมวนาราม	61
	รวม	248

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เข้าไปร่วมกิจกรรมในชุมชนของกลุ่ม และได้ทำการรวบรวมข้อมูลแจกแบบสอบถามประชาชนในชุมชนสถานีตำรวจปทุมวัน โดยได้เก็บแบบสอบถามกลุ่มบ้านครัวจำนวน 50 ชุด แล้วนำมาทดสอบหาค่าความเที่ยงตรง (reliability) ซึ่งได้ค่าประมาณ .85 แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขและนำแบบสอบถามไปทดสอบจริงกับประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 248 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีบทบาทการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจการของรัฐโดยกว้างๆ มี

4 ประการ คือ

ประการแรก เกิดจากสิ่งเร้าจากสภาพแวดล้อมทางสังคม

ประการที่สอง เกิดจากปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งได้แก่ทัศนคติ ความเชื่อ บุคลิกภาพของบุคคล

ประการที่สาม เกิดจากการรวมกลุ่มกันของประชาชนในชุมชน การเป็นสมาชิกขององค์การต่างๆ

ประการที่สี่ เกิดจากสภาพแวดล้อมทางด้าน เศรษฐกิจ การศึกษา รายได้ อาชีพ

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งค้นหาอิทธิพลของปัจจัยทั้งภายนอก และภายในที่มากกระทบสำหรับพฤติกรรมการเข้ามามีส่วนร่วม ดังนั้น ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย จึงเป็นดังนี้

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม
สภาพแวดล้อมและปัญหาชุมชน, ความกลัวของประชาชน, ปฏิสัมพันธ์ของตำรวจกับประชาชน, การศึกษาของประชาชน	ระดับความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ในการกำหนดตัวแปรและสมมุติฐานดังกล่าวข้างต้น ได้นำมาจัดทำเป็นแบบสอบถาม ลักษณะของคำถามเพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูล แบบสอบถามดังกล่าวมีอยู่ด้วยกัน 2 ตอน มี 62 ข้อ มีรายละเอียดดังนี้ (ดูภาคผนวกประกอบ)

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบ โดยให้เลือกตอบให้ตรงกับข้อเท็จจริงของตนเอง มี 7 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามวัดระดับความถี่ของการเข้ามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของชุมชน รูปแบบต่างๆ 3 ประเภท คือ การแจ้งข่าว การแจ้งเหตุ การเข้าร่วมจับกุมระงับเหตุ มีจำนวนคำถามในตอนที่ 2 มีทั้งสิ้น 55 ข้อ

เมื่อสร้างแบบสอบถามขึ้นตามตัวแปรข้างต้นนี้แล้ว ได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรงตามเนื้อหา (content validity) แล้วนำไปทดลองศึกษา (pretest) กับชุมชนกลุ่มบ้านครัว จำนวน 50 ชุด โดยมีจุดมุ่งหมาย คือ

1. เพื่อหาความยากง่ายของแบบสอบถาม
2. เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกหรือลักษณะที่สามารถจำแนกหรือแบ่งลักษณะเด่นและค้อยของกลุ่มตัวอย่าง
3. เพื่อดูความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม พิจารณาจากข้อความของคำถามเฉพาะในด้านของความเที่ยงตรงเพื่อให้แบบสอบถามอยู่ในเนื้อหาขอบข่ายของการวิจัยเท่านั้น

เมื่อทำการทดสอบ (pretest) กับชุมชนกลุ่มบ้านครัวแล้ว ได้รับค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.85 จากนั้นได้นำแบบสอบถามไปทดสอบจริงกับประชากรกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป.1-ป.6) จำนวน 138 คน (ร้อยละ 58.5) รองลงมาเป็นการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 53 คน มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 30 คน, ไม่เคยเรียน จำนวน 18 คน, ระดับ ปวช., ปวส., และ ปวท. จำนวน 13 คน และระดับปริญญาตรี 6 คน คิดเป็นร้อยละ 20.5, 11.6, 7.0, 5.0 และ 2.3 ตามลำดับ

อาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีอาชีพรับจ้าง จำนวน 111 คน รองลงมาได้แก่ อาชีพค้าขาย จำนวน 100 คน อาชีพรับราชการ จำนวน 40 คน และอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 43.0, 38.7, 15.5 และ 2.7 ตามลำดับ

สถานภาพทางการสมรส พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สมรสแล้วอยู่ด้วยกัน จำนวน 204 คน รองลงมาได้แก่ โสด จำนวน 42 คน สมรสแล้วแยกกันอยู่ จำนวน 7 คน คู่สมรสเสียชีวิต จำนวน 3 คน และหย่า จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 79.1, 16.3, 2.7, 1.2 และ 0.8 ตามลำดับ

จำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 1-5 คน จำนวน 149 คน (ร้อยละ 57.8) รองลงมาจำนวน 6-10 คน จำนวน 93 คน (ร้อยละ 93.0) และจำนวน 10 คนขึ้นไป จำนวน 16 คน (ร้อยละ 6.2)

ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชน 15 ปีขึ้นไป จำนวน 192 คน (ร้อยละ 74.4) รองลงมา เวลา 11-15 ปี จำนวน 33 คน เวลา 1-5 ปี จำนวน 17 คน และเวลา 6-10 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8, 6.6 และ 6.2 ตามลำดับ